

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 514/2017-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. decembra 2017 v senáte zloženom z predsedu Petra Brňáka, sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Milana Lalička prerokoval sťažnosť [REDAKČNÝ KROJ], zastúpeného advokátkou JUDr. Mariannou Lechmanovou, Štúrova 10/20, Košice, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 251/2009, a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKČNÝ KROJ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 251/2009 porušené boli.

2. Okresnému súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 251/2009 p r i k a z u j e k o n ať bez zbytočných priet'ahov.

3. [REDAKOVANÉ] p r i z n á v a primerané finančné zadosťučinenie v sume 500 € (slovom päťsto eur), ktoré j e Okresný súd Piešťany p o v i n n ý vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Piešťany j e p o v i n n ý uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 312,34 € (slovom tristodvanásť eur a tridsaťštyri centov) na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. Marianny Lechmanovej, Štúrova 10/20, Košice, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. septembra 2017 doručená a 30. októbra 2017 doplnená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 251/2009 (ďalej len „namietané konanie“).

2. Sťažovateľ v sťažnosti, ako aj v jej doplnení prostredníctvom právnej zástupkyne okrem podrobného opisu doterajšieho priebehu napadnutého konania poukázal na neprimeranú dĺžku napadnutého konania, nečinnosť a neefektívny postup okresného súdu.

3. Sťažovateľ v doplnení sťažnosti ďalej popísal chronológiu jednotlivých úkonov vyplývajúcich zo spisu:

«Dňa 09.10.2010 Okresný súd v Piešťanoch vydal Uznesenie, ktorým sťažovateľovi oslobodenie od platenia súdnych poplatkov nepriznal a zároveň mu neustanovil zástupcu z radov advokátov.

Voči uvedenému Uzneseniu podal sťažovateľ odvolanie, ktoré bolo Okresnému súdu v Piešťanoch doručené dňa 20.10.2010.

Dňa 10.11.2010 bol Krajskému súdu v Trnave predložený spis s opravným prostriedkom, ktorý podal sťažovateľ.

Dňa 24.10.2011 vydal Krajský súd v Trnave Uznesenie, ktorým Uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil.

Dňa 24.11.2011 bolo Okresnému súdu v Piešťanoch doručené dovolanie sťažovateľa.

Dňa 09.03.2012 Okresný súd v Piešťanoch vyzval Generálne riaditeľstvo ZVJS, aby uviedlo, na základe akého rozhodnutia bol sťažovateľ preeskortovaný z ÚVTOS Ilava do ÚVTOS Leopoldov.

Dňa 02.04.2012 bol Okresnému súdu Piešťany zaslaný prípis Generálneho riaditeľstva zboru väzenskej a justičnej stráže.

Dňa 17.04.2012 zaslalo Centrum právnej pomoci Okresnému súdu Piešťany Žiadosť o súčinnosť.

Dňa 20.05.2013 bola právna vec sťažovateľa pridelená na prejednanie a rozhodnutie

Okresný súd Piešťany dňa 13.11.2013 vyzval Centrum právnej pomoci, kancelária Žilina, aby obratom oznámila, s akým výsledkom bola posúdená žiadosť sťažovateľa o poskytnutie právnej pomoci s podaným odvolaním, prípadné rozhodnutie žiadal súd obratom doručiť.

Prípisom zo dňa 19.11.2013 Centrum právnej pomoci oznámilo, že sťažovateľovi bol ako advokát určený

Dňa 06.12.2013 vyzval Okresný súd v Piešťanoch sťažovateľa, aby odstránil nedostatok podmienky dovolacieho konania, a aby súdu zaslal písomné podanie

Dňa 20.01.2014 Okresný súd v Piešťanoch opätovne vyzval sťažovateľa, aby odstránil nedostatok podmienky dovolacieho konania.

Dňa 07.03.2014 bol Najvyššiemu súdu SR predložený spis sťažovateľa vo veci ním podaného dovolania.

Prípisom zo dňa 15.04.2014 Najvyšší súd SR vrátil spis Okresnému súdu v Piešťanoch bez vydania rozhodnutia o dovolaní sťažovateľa z dôvodu, že neboli splnené podmienky na predloženie spisu Najvyššiemu súdu SR.

Prípisom zo dňa 13.05.2014 sťažovateľ doplnil svoje dovolanie. Dňa 23.05.2014 zaslal Okresný súd v Piešťanoch žiadosť Centru právnej pomoci, kancelária Hlohovec o oznámenie, či rozhodovali o žiadosti sťažovateľa o poskytnutie právnej pomoci vo veci dovolacieho konania voči Uzneseniu Krajského súdu v Trnave, č.k.: 11Co/178/2010.

Prípisom zo dňa 30.05.2014 oznámilo Centrum právnej pomoci odpoveď na žiadosť súdu. Dňa 09.08.2014 zaslal [REDAKOVANÉ], advokát Plnomocenstvo udelené sťažovateľom.

Dňa 16.06.2014 Okresný súdu v Piešťanoch vyzval [REDAKOVANÉ] na odstránenie podmienky dovolacieho konania, teda vyzval ho na predloženie písomného podania - dovolania. Dňa 24.08.2014 ustanovený advokát požiadal o predĺženie lehoty na zaslanie písomného podania. Dňa 07.07.2014 predložil ustanovený advokát podanie ku konaniu vo veci sťažovateľa.

Dňa 25.07.2014 bol spis sťažovateľa predložený Najvyššiemu súdu. Dňa 27.júla 2015 bolo Uznesením Najvyššieho súdu SR, č.k. 4Cdo 259/2014 dovolanie odmietnuté.

Dňa 02.09.2015 vyzval súd sťažovateľa na uhradenie súdneho poplatku vo výške 685,00 Eur. Dňa 25.09.2015 zaslal sťažovateľ konajúcemu súdu podanie, v ktorom uviedol, že lehota na vyrubenie súdneho poplatku uplynula v roku 2011.

Dňa 22.10.2015 zaslalo Centrum právnej pomoci, kancelária Trenčín, Hviezdoslavova 3, P.O.BOX 504, 91101 Trenčín žiadosť o súčinnosť.

Dňa 28.10.2015 zaslal Okresný súdu Piešťany, Centru právnej pomoci požadované listiny. Dňa 14.07.2016 sťažovateľ požiadal konajúci súd, aby v jeho právnej veci nariadil súdne pojednávanie.

Dňa 09.08.2017 podal sťažovateľ Okresnému súdu Piešťany sťažnosť na prietahy v konaní. Sťažovateľovi bola zo strany predsedníčky Okresného súdu doručená odpoveď, v ktorej uviedla, že sťažnosť sťažovateľa je dôvodná.»

4. Sťažovateľ taktiež uviedol, že nejde o takú zložitosť (právnu ani skutkovú), ktorá by odôvodňovala skutočnosť, že za deväť rokov od podania žaloby okresný súd vo veci právoplatne nerozhodol. Podľa názoru sťažovateľa okresný súd v období od podania žaloby do roku 2017 konal neefektívne a v určitých obdobiach vôbec nekonal, a tak spôsobil to, že sťažovateľ je počas dlhého obdobia a ku dňu podania ústavnej sťažnosti v stave právnej neistoty.

5. Sťažovateľ zhodnotil, že okresný súd je zodpovedný za celkovú neprimeranú dĺžku namietaného konania v trvaní deväť rokov od podania žalobného návrhu, počas ktorej nekoná efektívne a bez zbytočných prietahov takým spôsobom, aby poskytol sťažovateľovi relevantnú ochranu jeho práv a oprávnených nárokov v zmysle návrhu vo veci samej, ako aj označených práv v zmysle ním podanej sťažnosti ústavnému súdu.

6. Podľa názoru sťažovateľa jeho správanie v žiadnom prípade neprispelo k prietahom v súdnom konaní. Sťažovateľ mal a má právny záujem na rýchlom prejednaní veci a rozhodnutí vo veci v súdnom konaní vedenom na okresnom súde. Sťažovateľ je toho názoru, že dostatočne dlhý čas čakal na nápravu a rýchle konanie okresného súdu, ku ktorému však nedošlo.

7. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ]... podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod. sp. zn. č. k. 5C/251/2009 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Piešťany sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. č.k. 5C/251/2009 konal bez zbytočných prietahov.

3. [REDAKOVANÉ]... sa priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 10.000,00 Eur..., ktoré je Okresný súd Piešťany povinný mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia na bankový účet jeho právnej zástupkyne.

4. Okresný súd Piešťany je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania vo výške 312,34 Eur... na bankový účet právnej zástupkyne JUDr. Marianny Lechmanovej, advokátky... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

8. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní zistil, že sú splnené všetky ústavné a zákonné predpoklady na prijatie sťažnosti sťažovateľa na ďalšie konanie, a preto ju uznesením č. k. I. ÚS 514/2017-13 z 8. novembra 2017 prijal na ďalšie konanie [§ 25 ods. 1 a 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

9. Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval 9. novembra 2017 predsedníčku okresného súdu, aby sa vyjadrila k otázke vhodnosti ústneho pojednávania, a zároveň ju vyzval, aby sa vyjadrila k sťažnosti a ústavnému súdu predložila súdny spis.

10. Predsedníčka okresného súdu vo svojom stanovisku sp. zn. Spr. 773/17 doručenom ústavnému súdu 5. decembra 2017 uviedla:

„Dňa 14.11.2017 bola Okresnému súdu Piešťany doručená výzva Ústavného súdu Slovenskej republiky o vyjadrenie sa k vecnej stránke sťažnosti [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Mariannou Lechmanovou, Štúrova 10/20, Košice vo veci namietaného porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 5C/251/2009.

Po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu vedeného pod sp. zn. 5C/251/2009 ako aj ústavnej sťažnosti uvádzam nasledovné skutočnosti:

Rozpis procesných úkonov vo veci:

- dňa 23.11.2009 doručená žaloba o ochrane osobnosti spolu s potvrdením o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch na oslobodenie od súdnych poplatkov, potvrdením o výške hrubej pracovnej odmeny, konaniu pridelená spisová značka 5C/251/2009

- dňa 9.10.2010 vydané uznesenie 5C/251/2009 - 14, že súd žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznáva a neustanovuje žalobcovi zástupcu z radov advokátov, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 16.11.2011 v spojení s uznesením KS TT č. k. 11Co/178/2010 - 25

- dňa 20.10.2010 doručené odvolanie žalobcu voči uzneseniu 5C/251/2009 - 14 zo dňa 9.10.2010

- dňa 3.11.2010 predkladacia správa na KS TT

- dňa 10.11.2010 spis doručený na Krajský súd v Trnave, pridelená spisová značka 11Co/178/2010

- dňa 24.10.2011 vydané uznesenie Krajským súdom Trnava 11Co/178/2010 - 25, ktorým KS TT napadnuté uznesenie Okresného súdu Piešťany potvrdilo

- dňa 24.11.2011 doručené dovolanie žalobcu voči uzneseniu KS TT 11Co/178/2010 - 25 zo dňa 24.10.2011

- dňa 30.1.2012 bolo žalobcovi oznámené k návrhu na ustanovenie advokáta, aby sa obrátil na Centrum právnej pomoci

- dňa 9.3.2012 žiadosť Generálnemu riaditeľstvu zboru väzenskej a justičnej stráže

- dňa 2.4.2012 - oznámenie skutočností od Generálneho riaditeľstva ZVJS (odpoveď na žiadosť)

- dňa 20.4.2012 na tunajší súd došla žiadosť o súčinnosť z Centra právnej pomoci - rozhodnutie OS PN zo dňa 9.10.2010, rozhodnutie KS TT zo dňa 24.10.2010, dovolanie voči rozhodnutiu KS TT

- dňa 24.4.2012 zasielanie Centru právnej pomoci žiadané zo dňa 20.4.2012, zároveň bola zaslaná výzva, aby oznámili, s akým výsledkom bola posúdená žiadosť žalovaného

- dňa 23.11.2009 spis pridelený novému zákonnému sudcovi - [REDACTED]

- dňa 13.11.2013 žiadosť pre Centrum právnej pomoci, aby oznámili, s akým výsledkom bola posúdená žiadosť žalovaného o poskytnutie právnej pomoci

- dňa 22.11.2013 zaslanie rozhodnutia od Centra právnej pomoci, kde žalobcovi pridelujú advokáta [REDACTED]
- dňa 6.12.2013 výzva žalobcovi, aby odstránil nedostatok podmienky dovolacieho konania
- dňa 20.1.2014 urgencia pre PZ žalobcu, aby odstránil podmienky dovolacieho konania
- dňa 7.3.2014 spis prijatý na Najvyšší súd SR z dôvodu dovolania žalobcu, pridelená spisová značka 4Cdo/81/2014
- dňa 15.5.2014 spis vrátený na Okresný súd Piešťany z dôvodu, že neboli splnené podmienky na predloženie spisu Najvyššiemu súdu SR
- dňa 19.5.2014 žalovaný zaslal doplnenie dovolania
- dňa 21.5.2014 žiadosť pre Centrum právnej pomoci
- dňa 9.6.2014 zaslanie plnomocenstva od [REDACTED]
- dňa 13.6.2014 výzva [REDACTED], či sa stotožňuje s dovolaním dovolateľa, doplneného podaním, resp. nech ho nahradí vlastným podaním
- dňa 16.6.2014 rozhodnutie Centra právnej pomoci (zmena advokáta)
- dňa 24.6.2014 žiadosť [REDACTED] o predĺženie lehoty
- dňa 1.7.2014 - nahliadnutie do spisu [REDACTED]
- dňa 7.7.2014 zaslanie dovolania od [REDACTED]
- dňa 9.7.2014 predkladacia správa na Najvyšší súd SR
- dňa 25.7.2014 spis doručený na Najvyšší súd SR, pridelená spisová značka 4Cdo/259/2014
- dňa 27.7.2015 vydané uznesenie Najvyššieho súdu SR 4Cdo/259/2014 - 82, kde dovolanie odmieta. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 14.8.2015
- dňa 5.8.2015 doručovanie uznesenie P Z N, žalovanej
- dňa 31.8.2015 spis predložený VSÚ na preskúmanie splnených procesných podmienok
- dňa 2.9.2015 výzva navrhovateľovi, aby v lehote 10 dní zaplatil SUPO za podaný návrh
- dňa 25.9.2015 oznámenie od žalobcu
- dňa 27.10.2015 žiadosť o súčinnosť z Centra právnej pomoci

- dňa 28.10.2015 zaslanie požadovaných listín Centru právnej pomoci
  - dňa 14.7.2016 žiadosť žalovaného
  - dňa 14.10.2016 predložené plnomocenstvo od žalovaného pre [REDACTED]
[REDACTED] na nahliadnutie do spisu
  - dňa 14.10.2016 úradný záznam o nahliadnutí do spisu [REDACTED]
[REDACTED]
  - dňa 20.10.2016 výzva žalobcovi, aby doručil súdu rovnopis žaloby zo dňa 19.11.2009
  - dňa 24.11.2016 zaslanie rovnopisu od žalobcu
  - dňa 28.12.2016 vydané uznesenie 5C/251/2009 - 103 o pristúpení nových účastníkov konania
  - dňa 28.12.2016 uznesením vyzvaní noví účastníci konania, aby sa vyjadrili k návrhu
  - dňa 1.2.2017 Generálne riaditeľstvo ZVJS zaslalo námietku miestnej príslušnosti
  - dňa 6.2.2017 vyjadrenie žalovanej SR v zast. Ministerstvo spravodlivosti SR
  - dňa 9.2.2017 zaslané dodatočné poverenie na zastupovanie v konaní od Ministerstva spravodlivosti
  - dňa 9.2.2017 zaslané písomné vyjadrenie k žalobe od ÚVTOS Leopoldov
  - dňa 25.5.2017 spis pridelený novej zákonnej sudkyňi - [REDACTED]
  - dňa 24.8.2017 žalobcovi doručované písomné vyjadrenia žalovaných spolu s výzvou
  - dňa 20.9.2017 2x odpoveď žalovaného na výzvu súdu
  - dňa 2.10.2017 žalovaným zaslané vyjadrenie žalobcu
  - dňa 20.11.2017 úradný záznam spísaný [REDACTED]
  - dňa 21.11.2017 nariadený termín pojednávania na deň 22.1.2018
  - dňa 21.11.2017 žiadosť o súčinnosť ÚVTOS a ÚVV Ilava
  - dňa 28.11.2017 doručené vyjadrenie žalovaného v II. rade
- V predmetnom konaní sa rozhodovalo o procesných podaniach žalobcu, pričom žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov a o ustanovenie zástupcu z radov advokátov podal priamo v žalobe, preto sa týmto podaním súd musel zaoberať až do právoplatného rozhodnutia o tomto podaní. Následne prišlo k zmene ustanovení Občianskeho súdneho*

poriadku o poskytovaní právnej pomoci a súd musel vyčkať na rozhodnutie Centra právnej pomoci, či účastníkovi pridelia advokáta, pričom toto oprávnenie už nemal súd, ale priamo Centrum.

Mám za to, že v danej veci súd konal podľa možnosti bez zbytočných prietahov.

Netrvám na ústnom pojednávaní a súhlasím s tým, aby Ústavný súd SR upustil od ústneho pojednávania v zmysle ust. § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde, keďže od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.“

11. Právna zástupkyňa sťažovateľa vo svojom stanovisku k vyjadreniu predsedníčky okresného súdu doručenom ústavnému súdu 13. decembra 2017 uviedla:

„Sťažovateľ súhlasí, aby Ústavný súd SR upustil od ústneho pojednávania o prijatom návrhu, ak dospeje k názoru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci.

Vo veci ústavnej sťažnosti sťažovateľa na prietahy v konaní 5C/251/2009 na OS Piešťany, predsedníčka OS Piešťany predložila k veci svoje stanovisko, v ktorom iba rozpísala chronológiu úkonov a v závere uviedla, že súd v danej veci konal podľa možnosti bez zbytočných prietahov.

Vo svojom podaní predsedníčka konajúceho súdu potvrdila, že sťažovateľ predložil všetko naraz - návrh, žiadosť o oslobodenie súdnych poplatkov, žiadosť o ustanovenie advokáta, potvrdenie o príjme, atď'...

Z uvedeného vyplýva, že súd mal od samého začiatku k dispozícii všetko potrebné a nemal sťažovateľa k ničomu vyzývať, ani k oprave a doplneniu návrhu, ani k predloženiu potvrdení atď'... Neexistovala teda žiadna prekážka, aby súd vo veci konal hneď od začiatku bez prietahov a plynulo.

AJ ESLP uviedol, že prevzatie záväzkov vyplývajúcich z Dohovoru si často vyžaduje prijatie pozitívnych opatrení. V takom prípade sa štát nemôže obmedziť na to, aby ostal pasívny. Preto nečinnosť alebo neefektívnosť pri prijatí takýchto opatrení je dôvodom na skonštatovanie porušenia práva. Právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru spadá do tejto kategórie záväzkov.

Takže už len to, že v jednom konaní spis putoval niekoľko rokov medzi viacerými sudcami svedčí o tom, že neboli prijaté ani použité žiadne pozitívne opatrenia (alebo boli

neefektívne), ktoré by zabránili prieťahom. Toto teda tiež nemožno použiť na ospravedlnenie prieťahov.

Sťažovateľ podal hneď na začiatku riadne spisovaný návrh - čo nespochybnil ani súd I. stupňa. Hneď na začiatku predložil všetky podklady a žiadosti potrebné k tomu, aby súd mohol vo veci konať hneď od začiatku riadne a plynule.

Upriamujeme pozornosť Ústavného súdu na fakt, že ani OS Piešťany vo svojom stanovisku nenamietal, že by sa sťažovateľ nejakým spôsobom pričínil o prieťahy, že by podal nekvalifikovaný návrh, že by spravil niečo nesprávne, atď...“

12. Vzhľadom na uvedené ústavný súd podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

13. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd.

14. Sťažovateľ sa sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v jeho právnej veci.

15. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a obsahom práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03). Z tohto vyplýva, že právne východiská, na základe ktorých ústavný súd preskúmava, či došlo k ich porušeniu, sú vo vzťahu k označeným právam v zásade identické.

16. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak, ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04).

17. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z čl. 17 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“), ktorý určuje, že súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb, ďalej z § 157 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania (obdobne predtým § 6 a § 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. júna 2016).

18. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (m. m. III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna, faktická, prípadne procesná zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa

(I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

19. Preskúmaním doterajšieho priebehu namietaného konania pred okresným súdom ústavný súd zistil, že toto konanie nemožno hodnotiť ako právne zložité. Konanie o náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy v dôsledku ochrany osobnosti je súčasťou štandardnej rozhodovacej agendy všeobecných súdov.

20. Druhé kritérium, ktoré sa analyzuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu označených práv, je správanie sťažovateľa. Ústavný súd konštatuje, že k priet'ahom v danom súdnom konaní prispeli aj sťažovateľom podané procesné návrhy (najmä opravné prostriedky podané sťažovateľom v súvislosti s rozhodovaním o súdnych poplatkoch). Ústavný súd zohľadňuje, že sťažovateľ ako účastník konania má nesporne právo na procesné úkony, ktoré urobil, na druhej strane však poukazuje na to, že za priet'ahy vzniknuté v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníkom konania nemožno pripísať zodpovednosť na vrub súdu konajúcemu vo veci. Poukazujúc na doterajšiu judikatúru, čas, ktorý bol nevyhnutný na rozhodnutie o procesných návrhoch sťažovateľa, ústavný súd nezapočítal do doby zbytočných priet'ahov v konaní okresného súdu (m. m. III. ÚS 242/03, IV. ÚS 218/04).

21. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup okresného súdu v napadnutom konaní.

Zo sťažnosti a z predloženého súdneho spisu vyplýva, že namietané súdne konanie začalo podaním žaloby na okresnom súde 23. novembra 2009 a dosiaľ nebolo okresným súdom vo veci vydané meritórne rozhodnutie.

Ústavný súd konštatuje, že obdobie od začatia konania na okresnom súde 23. novembra 2009 do 9. októbra 2010, keď bol vykonaný prvý procesný úkon, bolo obdobím vyznačujúcim sa priet'ahmi v danom konaní. Následne, t. j. v období od 20. októbra 2010 do 27. júla 2015, bola dĺžka konania ovplyvnená rozhodovaním o procesných návrhoch sťažovateľa podaných v súvislosti s vyrubením súdnych poplatkov.

Ďalšie obdobie, ktoré ústavný súd hodnotí ako obdobie, keď došlo k priet'ahom v súdnom konaní, bolo obdobie od 28. októbra 2015, keď okresný súd zaslal Centru právnej pomoci požadované listiny, do 20. októbra 2016, keď okresný súd zaslal s'ťažovateľovi výzvu. Všetky úkony, ktoré boli vykonávané v danom období, boli vykonávané z iniciatívy s'ťažovateľa, resp. jeho právnej zástupkyne.

Ústavný súd konštatuje, že od 20. októbra 2016 dosiaľ okresný súd koná priebežne bez zbytočných priet'ahov. Ústavný súd berie na zreteľ, že v konaní bolo nariadené pojednávanie na 22. január 2018.

22. V nadväznosti na uvedené ústavný súd poukazuje na svoju rozsiahlu konštantnú judikatúru, z ktorej vyplýva, že nielen nečinnosť, ale aj neefektívna, resp. nesústredená činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa s'ťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (m. m. IV. ÚS 22/02, IV. ÚS 380/08, III. ÚS 103/09, I. ÚS 7/2011).

23. Ústavný súd po komplexom posúdení všetkých okolností daného prípadu z hľadiska predmetu konania, správania s'ťažovateľa a postupu okresného súdu, zohľadňujúc celkovú dĺžku konania a skutočnosť, že vo veci nie je ani po deviatich rokoch právoplatne rozhodnuté, dospel k záveru, že v postupe okresného súdu došlo k zbytočným priet'ahom v napadnutom konaní, a preto rozhodol, že bolo porušené základné právo s'ťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto nálezu.

III.

24. Ak ústavný súd pri rozhodovaní o s'ťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie,

opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal. Pretože ústavný súd zistil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu, prikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov.

25. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva boli podľa odseku 1 porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

26. Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

27. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti požadoval finančné odškodnenie v sume 10 000 €, ktoré odôvodňoval dlhoročnou právnou neistotou, ako aj tou skutočnosťou, že doterajší priebeh konania vykazuje znaky zbytočných prietáhov. Podľa názoru sťažovateľa okresný súd svojou nečinnosťou a neefektívnou činnosťou spôsobil a neustále spôsobuje sťažovateľovi majetkovú ujmu ďaleko prevyšujúcu sumu požadovaného finančného zadosťučinenia.

28. Ústavný súd uznal za odôvodnené priznať sťažovateľovi finančné zadosťučinenie v sume 500 €, ktorú považoval s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu za primeranú.

29. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z príslušných ustanovení vyhlášky

Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov.

30. Ústavný súd v tejto právnej veci rozhodol priznať sťažovateľovi úhradu za dva úkony právnej služby v celkovej sume 312,34 €, ktorú uložil zaplatiť okresnému súdu na účet jeho právnej zástupkyne (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku) do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

31. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, nadobudne toto rozhodnutie právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. decembra 2017